

не ступе на снагу, уставни статус и владавина ових република спороводиће се на основу садашњег уставног закона и других уставних одредаба“. Међутим, федерални устав никада није усвојен. Са његовом израдом се отпочело двадесет година касније, 1987. године, али је после „плишане револуције“ рад на њему поново обустављен. Колумна „Nad rŕipravou nové ũstavu“ отказана је у журналу Правник, средином 1969. године. У том контексту, два национална већа заправо су усвојила решење којим се одричу права да донесу сопствени устав, и изражавају своје слагање са дотадашњом регулативом уставних прилика у федералном уставу. Поништавање сагласности са овом одлуком било је један од првих аката оба национална савета након што се, новембра 1989. године, равнотежа моћи померила, а владавина комунистичке партије доживела слом.

Још једна занимљива разлика може се запазити у дефиницији захтева који су се односили на положај судије Уставног суда. Док југословенске законске одредбе нису садржале посебне захтеве, Уставни закон о чехословачкој федерацији уређивао је да чланове Уставног суда Социјалистичке Републике Чехословачке бира Савезна скупштина на период од седам година. Судија Уставног суда могао се изабрати на период од највише два изборна мандата, а други услов био је да се ради о „грађанину који има право да буде изабран у Народну скупштину, који је навршио 35 година живота, има факултетско образовање у области права и 10 година активног рада у правној струци, те као такав може бити изабран за члана Уставног суда Социјалистичке Републике Чехословачке.“

Југославија није поставила тако строге критеријуме у професионалном погледу. То се може видети како у литератури, тако и у југословенској пракси тог времена. Овом приликом се присећам расправе коју сам на ту тему водио са генералним секретаром Уставног суда Југославије, Урошем Голубовићем, током моје посете 1978. године. Он је покушао да истакне, користећи практичне примере судија Уставног суда који нису били правници (већ углавном политичари), да то може бити корисно за процес доношења одлука таквог суда.

4. Утицај југословенског Устава из 1963. године на уставну регулативу уставног судства Чехословачке 1991. године То је најмање што сам могао да кажем о важности коју у Републици Чешкој придајемо 50-годишњици установе Уставног суда Србије (и других уставних судова у тадашњој Југославији). Желим да додам, прецизности ради, да је то модел који је примењен када је Уставни суд чехословачке федерације *de facto* почео са радом 1992. године, имајући у виду начело јединства власти (иако без уставно загарантоване водеће улоге комунистичке партије). Огромна већина поменутих одредаба интегрисана је у Уставни закон о Уставном суду. Иницирајуће друштвене функције Уставног суда нису више важиле у условима демократске владавине права, али је основа модела, тј.